

Asia: VN/615/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi palkkaturvalain ja merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomiot esityksestä.

Suomen Yrittäjät pitää esitysluonnosta pitkälti tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana. Palkkaturvajärjestelmän tehokas toiminta on tärkeää myös työnantajakollektiivin kannalta, sillä viime kädessä palkkaturvana maksettavat saavat ovat peräsin työttömyysvakuutusmaksuista. Suomen Yrittäjät ei ole ollut mukana esityksen valmistelussa.

Ehdotettavat muutokset ovat omiaan tehostamaan palkkaturvaviranomaisen toimintaa ja selkeyttämään palkkaturvasäätelyä. Viranomaistiedon laajempi hyödyntäminen viranomaisten välillä on myös kannatettavaa.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että esitysluonnoksessa ei ehdoteta muutoksia palkkaturvajärjestelmän peruseriaatteisiin. On tärkeää, että myös yksipuolisen tuomion ja tuomioistuimen vahvistaman sovinnon kohdalla edellytetään, että palkkaturvaviranomainen selvittää saatavien todellisen perusteen ja määrän.

Esityksen yleisperustelut

Huomiot esityksen yleisperusteluista.

-

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksessä arvioiduista vaikutuksista.

Esitysluonnoksessa on arvioitu muutosten vaikutuksia varsin kattavasti. Esitysluonnoksen 28 a §:n mukainen tiedonantovelvollisuus voisi kohdistua varsin erilaisiin henkilötahoihin. Vaikutusarvioissa olisi tarpeen ottaa tarkemmin huomioon, millaisia vaikutuksia esitysluonnoksen 28 a §:n tietojenantovelvollisuudella on erityisesti sellaisissa tapauksissa, joissa tietojenantovelvollisuus kohdistuu henkilöihin, jotka eivät ole olleet pitkään aikaan työnantajan toiminnassa. Vaikutusarvioissa myöskään ei kuitenkaan ole kuvattu konkreettisesti sitä, millainen vaikutus uhkasakon mahdollisuudella on yrityksiin ja edellä mainittuihin 28 a §:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitettuihin henkilöihin.

Vaikka on selvää, että työnantaja voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tietojen saamiseen ja siten uhkasakkoprosessin käynnistymiseen, voi työnantajille ja niiden 28 a §:n mukaisille edustajille aiheutua hallinnollista ja taloudellista taakkaa, jos tiedonsaanti ei onnistu ilman uhkasakkoprosessia. Yllättäviä tilanteita voi aiheutua erityisesti 28 a §:n 2 ja 3 momenttien mukaisissa tilanteissa, jossa tiedonantovelvollinen voi olla henkilö, joka ei ole pitkään aikaan ollut mukana työnantajan toiminnassa. Myöskään uhkasakkoprosessin vaikutuksia ei ole esitysluonnoksessa kuvattu.

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 4 a §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista

-

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 5 a §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

Esitysluonnoksen 5 a §:ssä säädettäisiin palkkaturvan hakemisesta tilanteessa, jossa työntekijä on ollut vakavan työperäisen hyväksikäytön kohteena. Säännöksen mukaan palkkaturvan hakemisen määräaika olisi pidempi kuin muissa tilanteissa. Ehdotus on tavoitteiltaan kannatettava ja se on omiaan parantamaan hyväksikäytön uhrin asemaa. Vaikka säännöksen perusteluissa onkin eritelty laajasti niitä tilanteita, joissa säännös voisi soveltua, epäselväksi jää kuitenkin se, miten palkkaturvaviranomainen käytännössä toteaa ja todentaa sen, että työntekijä on tosiasiallisesti ollut työperäisen vakavan työperäisen hyväksikäytön kohteena.

Palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 22 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 28 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 28 a §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

Esitysluonnoksen 28 a §:ssä säädettäisiin tiedonantovelvollisuudesta oikeushenkilön puolesta. Ehdotettu tiedonantovelvollisuus kohdistuu suhteellisen laajaan henkilökuntaan ja sitä on tehostettu uhkasakolla ehdotetun 28 b §:n mukaisesti. Vaikka säännöksen tavoite on ymmärrettävä, sen soveltamisessa olisi huomioitava myös 28 §:n mukainen tarpeellisuusvaatimus. Palkkaturvaviranomaisen on syytä käyttää harkintaa siinä, onko säännöksessä luetelluilta henkilöiltä tosiasiallisesti mahdollista saada tarvittavia tietoja.

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 28 b §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 28 c §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

Esitysluonnoksen 28 c §:ssä säädettäisiin nykyistä laajemmin niistä viran-omaisista, joilla olisi velvollisuus antaa tietoa salassapitosäännösten estämättä palkkaturvaviranomaiselle. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että viranomaiset voivat jakaa hallussaan olevaa tietoa tehtäviensä toteuttamisen rajoissa. Palkkaturva-asian ratkaisussa ensisijainen tiedon lähde on kuitenkin tarpeen olla työntekijä ja työnantaja. Jos tietoa ei ole kuitenkaan riittävästi saatavilla tai erityisesti jos epäillään palkkaturvan väärinkäyttöä, on tärkeää, että palkkaturvaviranomainen voi hankkia tietoa myös muilta viranomaisilta.

Säännöksen mukaan myös palkkaturvan hakijan työnantajan tilitoimistolla olisi velvollisuus antaa palkkaturva-asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot palkkaturvaviranomaiselle. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että 28 c §:n mukaan tilitoimistolla olisi tässä tilanteessa saada kohtuullinen korvaus tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä aiheutuvista kustannuksista. Yksittäisissä tapauksissa asian selvittämiseen voi kulua runsaasti aikaa ja olisi kohtuutonta, jos tilitoimistolla ei olisi mahdollisuutta saada tästä korvausta palkkaturvaviranomaiselta.

Palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 28 d §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 3 a §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 20 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 26 §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalain muutettavaksi ehdotettu 26 a §

Huomiot muutettavaksi ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 26 b §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvalakiin lisättäväksi ehdotettu 26 c §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Merimiesten palkkaturvakaiin lisättäväksi ehdotettu 26 d §

Huomiot ehdotetusta pykälästä ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

-

Mäkelä Albert
Suomen Yrittäjät ry